

Rapport

Kosten verbonden aan de certificatenverplichtingen voor elektriciteitsleveranciers

14/05/2019

Inhoudsopgave

1	Inleiding en wettelijke basis	3
2	Methodologie.....	4
2.1	Situatieschets	4
2.2	Certificatendatabank.....	5
2.3	Prijzendatabank.....	6
3	Resultaten	7
3.1	Aantal in te leveren en ingeleverde certificaten	7
3.2	Aantal certificaten in portefeuille	9
3.3	Gewogen gemiddelde kost per ingeleverd certificaat	10
3.4	Doorgerekende kost voor gemiddelde huishoudelijke afnemer	13
4	Conclusies	15

1 Inleiding en wettelijke basis

Dit rapport kadert in de opdracht van de VREG om, in uitvoering van Artikel 3.1.3, eerste lid, 4° van het Energiedecreet bepaalde informerende taken uit te voeren. Het bevat informatie met betrekking tot de individuele certificatenverplichtingen en de kosten die hieraan verbonden zijn, per elektriciteitsleverancier actief in het Vlaamse Gewest, voor de elektriciteitsafnames in het jaar 2018.

Energiedecreet Artikel 3.1.3, eerste lid, 4°:

4° informerende taken:

a) ...

b) het informeren van de afnemers van elektriciteit en aardgas over de prijzen en voorwaarden die de leveranciers hanteren, met inbegrip van het aanbieden of laten aanbieden van een objectieve vergelijking van die prijzen en voorwaarden;

c) ...

d) het jaarlijks voor 15 mei per leverancier in het Vlaamse Gewest publiceren van de gewogen gemiddelde kost per groenestroom- of warmte-krachtcertificaat dat gedurende de laatste inleveringsperiode werd ingeleverd voor de certificatenverplichtingen, vermeld in respectievelijk Artikel 7.1.10 en 7.1.11, waarbij de VREG:

1) bij de berekeningen van de gewogen gemiddelde kost voor de ingeleverde certificaten die verhandeld werden, de handelsprijs gebruikt die de leveranciers moeten kenbaar maken aan de VREG;

2) bij de berekeningen van de gewogen gemiddelde kost voor de ingeleverde certificaten die op grond van Artikel 7.1.1 en Artikel 7.1.2 aan de leverancier in zijn hoedanigheid als producent werden toegekend, de onrendabele top hanteert die is berekend voor de technologie en datum van indienstname van de installatie waarvoor het certificaat werd toegekend. Bij ontstentenis van een onrendabele top wordt gebruikgemaakt van een geschatte onrendabele top;

e) het jaarlijks voor 15 mei per leverancier in het Vlaamse Gewest publiceren

1) van het aantal certificaten waarover een leverancier beschikt;

2) van het aantal certificaten dat gedurende de laatste inleveringsperiode werd ingeleverd voor de certificatenverplichtingen, vermeld in respectievelijk Artikel 7.1.10 en Artikel 7.1.11;

f) het jaarlijks voor 15 mei publiceren van een rapport over de door elke leverancier gemaakte en doorgerekende kosten om te voldoen aan de verplichting, vermeld in Artikel 7.1.10 en 7.1.11, waarbij de VREG per elektriciteitsleverancier de gewogen gemiddelde kost per certificaat, berekend volgens punt d) voor de vorige inleveringsperiode, vergelijkt met de doorgerekende kost per certificaat voor die inleveringsperiode, zoals door de elektriciteitsleverancier gerapporteerd in het kader van de V-test voor het gemiddelde huishoudelijke klantenprofiel;

In Artikel 20quater van de federale Wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt wordt een plafond opgelegd aan het door te rekenen bedrag voor de certificatenkosten. Dit plafond houdt enkel rekening met de geldende marktprijs en een eventuele forfaitaire transactiekost. De maximaal door te rekenen kost ligt dus voor elke leverancier even hoog.

De bedoeling van dit rapport is om – op vraag van het Vlaams Parlement – bijkomend inzicht te verschaffen in de opbouw van de individuele certificatenkosten van de elektriciteitsleveranciers en de wijze van doorrekening van deze kosten. Dit is immers een belangrijk aspect dat helaas onderbelicht wordt door de specifieke verwoording van de federale regelgeving. In de federale regelgeving wordt immers enkel de *marktprijs* van certificaten (en een eventuele bijkomende forfaitaire transactiekost) als referentiepunt voor de controle genomen, in plaats van de individuele kosten per elektriciteitsleverancier in beschouwing te nemen.

De VREG wenst echter te benadrukken dat de gegevens die in dit rapport zijn opgenomen op geen enkele wijze een oordeel impliceren over de correctheid van de doorrekening van de certificatenkosten. Dit rapport is dan ook louter informatief van aard en kan worden gebruikt als aanvulling bij de inspanningen die op federaal vlak worden gevoerd om toezicht te houden op de doorrekening van de certificatenkosten.

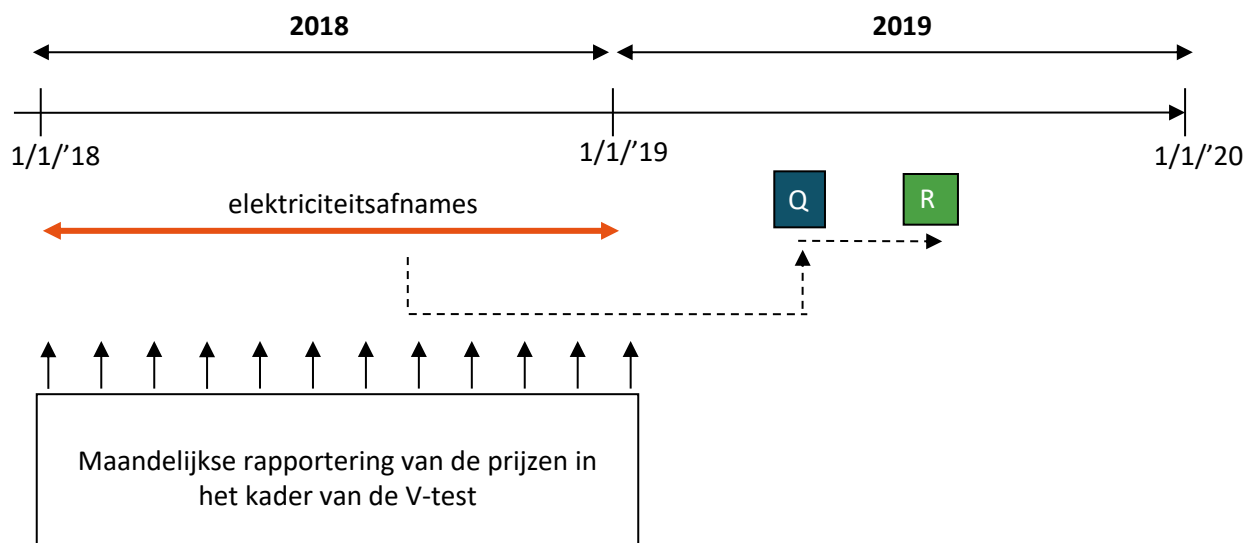
2 Methodologie

2.1 Situatieschets

In het kader van de certificatenverplichtingen, vermeld in Artikel 7.1.10. en Artikel 7.1.11. van het Energiedecreet, moesten de toegangshouders in het Vlaamse Gewest uiterlijk op 31 maart 2019 samen 6.138.716 groenestroomcertificaten en 3.498.913 warmte-krachtcertificaten inleveren bij de VREG (zie 'Q' in onderstaande tijdlijn). Er werden in totaal 122.836 groenestroomcertificaten niet tijdig ingeleverd, net als 5.371 warmte-krachtcertificaten. De certificaten werden ingeleverd voor de elektriciteitsafnames doorheen het jaar 2018.

In dit rapport (zie 'R' in onderstaande tijdlijn) wordt, per elektriciteitsleverancier, van deze ingediende certificaten een gewogen gemiddelde prijs bepaald met behulp van de transacties die geregistreerd worden in het VREG-platform¹ van de VREG of - bij eigen productie - de onrendabele top van de productie-installatie die de certificaten ontving (paragraaf 2.2.). Deze gewogen gemiddelde prijzen van de ingediende certificaten kunnen dan vergeleken worden met de prijzen die gerapporteerd werden door de elektriciteitsleveranciers in het kader van de maandelijkse update van de prijzen voor huishoudelijke afnemers in de V-test, de prijsvergelijkingsmodule van de VREG (paragraaf 2.3.).

¹ <https://certificaatbeheer.vlaanderen.be/VREG.HandelsDatabank.FrontOffice.Web>

Er moet hierbij opgemerkt worden dat de certificatenverplichtingen worden opgelegd aan de *toegangshouders*, waar dit rapport volgens het decreet informatie moet bevatten per *elektriciteitsleverancier*. Doorgaans is de toegangshouder ook de elektriciteitsleverancier, maar dit is niet altijd het geval. Omgekeerd zijn er ook verschillende elektriciteitsleveranciers die geen toegangshouder zijn.

Dit betekent dat enkel de certificatenverplichtingen opgelegd aan toegangshouders die ook elektriciteitsleverancier zijn werden opgenomen in dit rapport. Ook zijn niet alle elektriciteitsleveranciers actief op de huishoudelijke markt. Aangezien dit rapport volgens het decreet de doorgerekende kost per certificaat moet weergeven, zoals door de elektriciteitsleverancier gerapporteerd in het kader van de V-test voor het gemiddelde huishoudelijke klantenprofiel, is deze doorgerekende kost dan ook enkel opgenomen voor de elektriciteitsleveranciers die zijn opgenomen in de V-test, deel huishoudelijke afnemers.

2.2 Certificatendatabank

Elke marktpartij die groenestroom- of warmte-krahtcertificaten wil verhandelen, moet deze transactie registreren in het VREG-platform van de VREG. De inlevering van certificaten in het kader van de jaarlijkse certificatenverplichtingen gebeurt ook via dit online platform.

Toegangshouders krijgen jaarlijks voor het einde van de quotumperiode van de VREG een overzicht van het aantal in te leveren certificaten, gebaseerd op de elektriciteitsafnames van het jaar ervoor. Zij kunnen vervolgens een overeenkomstig aantal certificaten inleveren via de databank tegen uiterlijk 31 maart van het desbetreffende kalenderjaar.

Deze certificaten kunnen op twee manieren in het bezit van de toegangshouders komen. Enerzijds kunnen ze worden uitgereikt door de VREG aan de toegangshouder in zijn hoedanigheid van producent van elektriciteit op basis van hernieuwbare energiebronnen of kwalitatieve warmte-krahtkoppeling. Anderzijds kunnen toegangshouders, die niet over een dergelijk productiepark beschikken, ervoor opteren om certificaten aan te kopen. Dit kan rechtstreeks bij de producent, bij de netbeheerders - die op regelmatige basis certificaten verkopen die zij hebben aangekocht in het

kader van de minimumsteun (zie Artikel 7.1.6. en Artikel 7.1.7. van het Energiedecreet) - of via een derde partij gebeuren.

Certificaten die de toegangshouder in zijn hoedanigheid van producent ontving, moeten volgens het Energiedecreet gewaardeerd worden aan de onrendabele top voor de technologie en de datum van indiening van de productie-installatie die het certificaat ontving. Bij het ontbreken van een onrendabele top, moet een onrendabele top geschat worden.

Certificaten die aangekocht werden, worden gewaardeerd aan de prijs van de meest recente transactie vóór het indienen van het certificaat.

De VREG heeft de lijst met ingeleverde certificaten en bijhorende waarderingen ter controle voorgelegd aan elke elektriciteitsleverancier. Deze kan – mits een duidelijke argumentatie en staving – wijzigingen voorstellen in de kostprijs waaraan dergelijke transacties plaatsvonden. Deze correcties werden gecontroleerd door de VREG alvorens beslist werd om ze al dan niet in de berekening op te nemen.

2.3 Prijzendatabank

Via de V-test® bieden we aan zowel huishoudelijke als kleinzakelijke afnemers een online tool om transparant de prijzen van elektriciteit en aardgas te vergelijken. Deze prijzen worden op maandelijkse basis gerapporteerd door de elektriciteitsleveranciers, voor alle contracten die ze actief aanbieden aan deze afnemers.

Deze gerapporteerde gegevens worden door ons niet enkel gebruikt om de V-test up-to-date te houden. Ze worden ook gebruikt om een inzicht te krijgen in de prijsevoluties op de Vlaamse energiemarkt van alle types energiecontracten (vast of variabel, groen of grijs, bepaalde of onbepaalde duur...).

De elektriciteitsleveranciers moeten bij het rapporteren van de prijzen een waarde ingeven voor de 'kosten voor groene stroom' en 'kosten voor WKK'². In dit rapport wordt een overzicht gegeven van de gerapporteerde waarden voor 'kosten voor groene stroom' en 'kosten voor WKK' voor elektriciteitsleveringen van januari 2018 t.e.m. december 2018. Hiertoe baseren we ons op de waarden gerapporteerd in november 2017 (de prijzen in de V-test zijn gebaseerd op een start van de levering twee maanden na intekenen op een leveringscontract). In principe staat het een leverancier vrij om, voor verschillende elektriciteitsproducten, verschillende waarden te rapporteren. In de praktijk zien we echter dat dit niet voorkomt. In het verleden gebeurde het wel eens dat een leverancier voor bepaalde producten geen afzonderlijke kosten voor groene stroom en WKK rapporteerde, maar voor andere producten wel. In dat geval werd dan enkel rekening gehouden met de producten waarvoor wél een waarde gerapporteerd werd.

² Sommige leveranciers kiezen er echter voor om de kosten, verbonden aan de certificatenverplichtingen, niet expliciet op de factuur te vermelden. Deze kosten worden dan opgenomen in de energiecomponent en kunnen als dusdanig niet door de VREG opgenomen worden in dit rapport.

3 Resultaten

3.1 Aantal in te leveren en ingeleverde certificaten

In Tabel 1 en Tabel 2 wordt, per elektriciteitsleverancier in het Vlaamse Gewest, een overzicht gegeven van het aantal in te leveren en het aantal ingeleverde steuncertificaten voor de quotuminlevering van 31 maart 2019. Wanneer het aantal ingeleverde certificaten lager is dan het aantal in te leveren certificaten, wordt dit grijs gearceerd.

Tabel 1: Aantal in te leveren en ingeleverde groenestroomcertificaten door de in dit rapport opgenomen elektriciteitsleveranciers

Toegangshouder/Leverancier	Aantal in te leveren GSC op 31 maart 2019	Aantal ingeleverde GSC op 31 maart 2019
Antargaz Belgium NV	46	46
Aspiravi Energy	49.710	49.710
Axpo Benelux SA	27.238	27.238
Belgian Eco Energy NV	30.583	30.583
Belpower International NV	3.384	0
Comfort Energy NV	8.416	8.416
Direct Energie Belgium NV - POWEO	11.998	11.998
Ecopower CVBA	18.812	18.812
EDF Luminus NV	1.243.549	1.243.549
Electrawinds Distributie NV	25	25
Elegant BVBA	51.119	51.119
Elektriciteitsbedrijf Merksplas BVBA	16.014	16.014
Elexys NV	73.937	73.937
Elindus NV	45.142	45.142
Eneco Belgium NV	499.284	499.284
Energie 2030 Agence SA	321	321
Energie I&V België BVBA	1.529	0
Energy People BVBA	5.398	0
ENGIE Electrabel NV	2.408.579	2.408.579
Eni gas & power NV	119.466	119.466
Enovos Luxembourg SA	21.634	21.634
Eoly NV	56.850	56.850
Essent Belgium NV	225.051	112.526
GETEC Energie Aktiengesellschaft	9.937	9.937
Lampiris NV	324.863	324.863
OCTA+ Energie NV	57.767	57.767
Power Online NV - MEGA	11.226	11.226
Powerhouse BV	38.098	38.098
RWE Supply & Trading GMBH	14.438	14.438
Scholt Energy Control NV	105.485	105.485
Statkraft Markets GMBH	406	406
Total Gas&Power Belgium NV	401	401

Trevion NV	11.642	11.642
Uniper Belgium NV	214.097	214.097
Vlaams Energiebedrijf NV	239.416	239.416
Wase Wind CVBA	11.501	11.501
Watz BVBA	34.191	34.191
Yuso	777	777
Totaal	5.991.878	5.869.042

Tabel 2: Aantal in te leveren en ingeleverde warmte-kranchcertificaten door de in dit rapport opgenomen elektriciteitsleveranciers

Toegangshouder/Leverancier	Aantal in te leveren WKC op 31 maart 2019	Aantal ingeleverde WKC op 31 maart 2019
Antargaz Belgium NV	24	24
ArcelorMittal Energy	20.618	20.618
Aspiravi Energy	25.895	25.895
Axpo Benelux SA	16.375	16.375
Belgian Eco Energy NV	15.933	15.933
Belpower International NV	1.763	0
Comfort Energy NV	4.384	4.384
Direct Energie Belgium NV - POWEO	6.250	6.250
Ecopower CVBA	9.800	9.800
EDF Luminus NV	669.635	669.635
Electrawinds Distributie NV	13	13
Elegant BVBA	26.629	26.629
Elektriciteitsbedrijf Merksplas BVBA	8.342	8.342
Elexys NV	38.517	38.517
Elindus NV	23.516	23.516
Eneco Belgium NV	263.375	263.375
Energie 2030 Agence SA	167	167
Energie I&V België BVBA	796	0
Energy People BVBA	2.812	0
ENGIE Electrabel NV	1.392.685	1.392.685
Eni gas & power NV	65.066	65.066
Enovos Luxembourg SA	12.701	12.701
Eoly NV	32.113	32.113
Essent Belgium NV	117.241	117.241
GETEC Energie Aktiengesellschaft	6.301	6.301
Lampiris NV	170.342	170.342
OCTA+ Energie NV	30.092	30.092
Power Online NV - MEGA	5.847	5.847
Powerhouse BV	24.296	24.296
RWE Supply & Trading GMBH	29.662	29.662
Scholt Energy Control NV	54.963	54.963
Statkraft Markets GMBH	211	211
Total Gas&Power Belgium NV	209	209
Trevion NV	6.141	6.141

Uniper Belgium NV	114.888	114.888
Vlaams Energiebedrijf NV	124.732	124.732
Wase Wind CVBA	5.991	5.991
Watz BVBA	17.811	17.811
Yuso	404	404
Totaal	3.346.305	3.340.934

De totalen onderaan in de tabellen komen niet overeen met de volledige certificatenverplichtingen of het volledige aantal ingeleverde certificaten. De verschillen komen overeen met de verplichtingen en ingeleverde certificaten door toegangshouders die geen elektriciteitsleverancier zijn. Deze werden niet opgenomen in dit overzicht.

3.2 Aantal certificaten in portefeuille

Tabel 3 geeft een overzicht van het aantal groenestroom- en warmte-kranchcertificaten dat op 1 april 2019, dus na inlevering van steuncertificaten in het kader van de quotumverplichtingen op 31 maart 2019, in portefeuille zat van de elektriciteitsleveranciers en nog bruikbaar was om te voldoen aan toekomstige quotumverplichtingen. Het gaat hier over een momentopname van de portefeuilles, waarbij enkel gekeken wordt naar de rekeningen in het VREG-platform op naam van de elektriciteitsleverancier die de certificaten voor de verplichting moest inleveren.

Voor een aantal elektriciteitsleveranciers zien we een aparte rekening in het VREG-platform voor een afzonderlijke afdeling of zelfs een afzonderlijke onderneming, belast met het traden van certificaten. Deze afdelingen of ondernemingen houden zich bezig met de dagelijkse operationele aspecten van de certificatenhandel, om dan in de periode voor de verplichte inlevering van de certificaten het benodigde aantal certificaten over te maken aan de quotum-plichtige elektriciteitsleverancier. Het is echter onmogelijk om dergelijke verbanden tussen verschillende rekeninghouders in het VREG-platform volledig en correct in beeld te brengen. Certificaten die op 1 april 2019 op rekening stonden van dergelijke - mogelijks met een elektriciteitsleverancier gelinkte - partijen konden dan ook niet opgenomen worden in het overzicht in Tabel 3. Verschillende elektriciteitsleveranciers hadden na de inleveringsronde van 31 maart 2019 geen certificaten meer in portefeuille. Dit wijst er op dat ze geen voorraad aan certificaten wensen aan te houden, maar in de weken voor 31 maart van elk jaar het exact benodigd aantal certificaten op de markt aankopen, of dat ze alsnog beschikken over een mogelijke virtuele voorraad aan certificaten via de rekening van een andere gelinkte partij, zoals hierboven beschreven.

Tabel 3: Aantal certificaten in portefeuille van elektriciteitsleveranciers met quotumplicht

Toegangshouder/Leverancier	Aantal GSC in portefeuille op 1 april 2019 0:00u	Aantal WKC in portefeuille op 1 april 2019 0:00u
Antargaz Belgium NV	0	0
ArcelorMittal Energy	23.446	35.140
Aspiravi Energy	0	6.000
Belgian Eco Energy NV	417	67
Belpower International NV	0	0
Comfort Energy NV	0	0
Direct Energie Belgium NV - POWEO	16.171	4.440
Ecopower CVBA	19.303	338
EDF Luminus NV	83.996	632.023

ENGIE Electrabel NV	1.382.035	1.957.231
Elegant BVBA	5.396	4.582
Elektriciteitsbedrijf Merksplas BVBA	959	1.199
Elexys NV	152	31.936
Elindus BVBA	2	2.364
Eneco Belgium NV	0	0
Energie 2030 Agence SA	0	0
Energie I&V België BVBA	0	0
Energy People BVBA	0	0
Eni gas & power NV	0	0
Enovos Luxembourg GmbH	15.412	16.170
Eoly NV	74.318	136.797
Essent Belgium NV	0	0
GETEC Energie Aktiengesellschaft	8.875	2.599
Lampiris NV	284.975	142.956
OCTA+ Energie NV	47.141	16.516
Power Online NV - MEGA	98	430
Powerhouse BV	2	2
RWE Supply & Trading GMBH	26.739	1
Scholt Energy Control NV	0	0
Total Gas & Power Belgium NV	0	0
Trevion NV	9.927	4.117
Uniper Belgium	40.170	6.481
Vlaams energiebedrijf NV	1.825	10.718
Wase Wind CVBA	0	0
Watz BVBA	1.037	1.038
Yuso	0	0
Totaal	2.088.174	3.087.917

Globaal gezien waren er op 1 april 2019 0:00u nog 4.447.073 groenestroomcertificaten en 7.285.864 warmte-krachtcertificaten beschikbaar. Deze cijfers geven de overschotten aan certificaten weer op de markt na inlevering van de certificatenverplichtingen. De elektriciteitsleveranciers met een certificatenverplichting hadden ongeveer de helft van deze overschotten in portefeuille.

De certificatenvoorraden die niet in handen waren van de elektriciteitsleveranciers op het moment van de snapshot, waren te situeren bij de producenten of andere partijen (toegangshouders die geen leverancier zijn, traders accounts...) en bij de netbeheerders, die certificaten verplicht moeten opkopen aan minimumsteun. Meer informatie hierover is binnenkort terug te vinden in het 'Certificatenmarktrapport 2018'.

3.3 Gewogen gemiddelde kost per ingeleverd certificaat

In Tabel 4 wordt voor alle elektriciteitsleveranciers met een certificatenverplichting een indicatie gegeven van de gewogen gemiddelde kost per groenestroom- en per warmte-krachtcertificaat, ingeleverd voor de quotumverplichting uiterlijk op 31 maart 2019. Voor enkele leveranciers die op

31 maart 2019 geen certificaten hebben ingeleverd, en dus bijgevolg niet voldoen aan hun quotumverplichting, konden we geen gewogen gemiddelde kost berekenen³. Deze kosten werden berekend met de gegevens uit het VREG-platform en de onrendabele toppen van de eigen productie-installaties, volgens de methodologie die hoger werd uiteengezet (paragraaf 2.2.). Er werd hierbij geen rekening gehouden met mogelijke bijkomende kosten verbonden aan de certificaatverplichtingen voor de elektriciteitsleveranciers, zoals personeelskosten, administratieve kosten, transactiekosten, enz. Deze kost is dus op een erg enge manier berekend en komt dus niet 100% overeen met de werkelijke kost die voor de elektriciteitsleverancier verbonden is aan de certificatenverplichtingen.

Tabel 4: Gewogen gemiddelde kost per ingeleverd certificaat

Elektriciteitsleverancier	Gewogen gemiddelde kost per ingeleverd GSC (31/03/2019)	Gewogen gemiddelde kost per ingeleverd WKC (31/03/2019)
Antargaz Belgium NV	96,00 €	27,80 €
ArcelorMittal Energy	-	22,49 €
Aspiravi Energy	90,55 €	20,48 €
Axpo Benelux SA	90,40 €	21,21 €
Belgian Eco Energy NV	92,98 €	25,94 €
Comfort Energy NV	95,45 €	28,76 €
Belpower International NV	-	-
Direct Energie Belgium NV - POWEO	90,19 €	22,32 €
Ecopower CVBA	90,67 €	26,25 €
EDF Luminus NV	91,60 €	21,70 €
Electrawinds Distributie	90,00 €	27,00 €
Elegant BVBA	96,08 €	29,48 €
Elektriciteitsbedrijf Merksplas BVBA	91,79 €	20,92 €
Elexys NV	96,12 €	22,41 €
Elindus BVBA	94,88 €	29,25 €
Eneco Belgium NV	91,45 €	21,63 €
Energie 2030 Agence SA	94,85 €	26,90 €
Energie I&V België BVBA	-	-
Energy People	-	-
ENGIE Electrabel NV	86,83 €	20,81 €
Eni gas & power NV	91,29 €	21,96 €
Enovos Luxembourg GMBH	92,37 €	21,48 €
Eoly NV	88,23 €	20,44 €
Essent Belgium NV	89,28 €	20,04 €
GETEC Energie Aktiengesellschaft	98,21 €	21,00 €
Lampiris NV	92,90 €	21,62 €
OCTA+ Energie NV	94,59 €	28,53 €
Power Online NV - MEGA	97,04 €	28,19 €
Powerhouse BV	91,42 €	20,44 €
Scholt Energy Control NV	97,37 €	30,27 €
Statkraft Markets GMBH	93,80 €	27,70 €

³ Belpower International NV, Energie I&V België BVBA, Energy People.

Total Gas & Power Belgium NV	94,48 €	27,42 €
Trevion NV	92,44 €	25,90 €
Uniper Belgium	92,26 €	22,56 €
Vlaams energiebedrijf NV	94,38 €	25,00 €
Wase Wind CVBA	90,00 €	20,00 €
Watz BVBA	94,82 €	25,67 €
Yuso	96,97 €	28,84 €

Er vallen belangrijke verschillen op te merken in de kosten per certificaat tussen de elektriciteitsleveranciers. Dit heeft onder andere te maken met de aankoopstrategie en ook met het feit of een elektriciteitsleverancier al dan niet over eigen productie-installaties beschikt.

Sommige elektriciteitsleveranciers opteren ervoor om al hun benodigde certificaten voor de quotumverplichting aan te kopen net voor het inleveren, terwijl andere leveranciers hun portefeuilles op regelmatige basis aanvullen, verspreid over het jaar. Verder zijn er ook verschillen in transactiepreizen bij spot-aankopen, bijvoorbeeld bij veilingen door de netbeheerders, of in lange termijn aankoopcontracten. De transactieprijs hangt bij deze laatste eerder af van de marktomstandigheden en verwachtingen op het moment van de contractonderhandelingen dan op het moment van de transactie.

De bovenstaande netto certificaatkosten kunnen worden omgerekend naar een eenheidsprijs per kWh, om deze door te rekenen aan de eindafnemer (excl. bijkomende kosten verbonden aan de certificaatverplichtingen voor de leveranciers). Dit gebeurt als volgt:

Gewogen gemiddelde kost [€ per GSC] * 0,215 [quotum GSC 31/3/2019]
= eenheidsprijs GSC [€/MWh] / 10 = eenheidsprijs GSC [€ct/kWh], excl. btw

Gewogen gemiddelde kost [€ per WKC] * 0,112 [quotum WKC 31/3/2019]
= eenheidsprijs WKC [€/MWh] / 10 = eenheidsprijs WKC [€ct/kWh], excl. btw

In onderstaande Tabel 5 wordt, op basis van de in Tabel 4 opgenomen kosten per certificaat, de theoretische kost voor een Dc-typeafnemer⁴ berekend, voor elke elektriciteitsleverancier die is opgenomen in de V-test voor levering aan huishoudelijke afnemers. Deze totale kost is inclusief 21% btw.

Tabel 5: Theoretische kost GSC en WKC 2018 voor een gemiddelde huishoudelijke afnemer op basis van de gewogen gemiddelde kost per certificaat

Elektriciteitsleverancier	Gemiddelde eenheidsprijs GSC 2018 (theoretische prijs, excl. btw)	Gemiddelde eenheidsprijs WKC 2018 (theoretische prijs, excl. btw)	Totale kost voor Dc afnemer per jaar (incl. btw)
Aspiravi Energy	1,9468 c€/kWh	0,2294 c€/kWh	92,16 €
Belpower International NV	-	-	-
Comfort Energy NV	2,0522 c€/kWh	0,3221 c€/kWh	100,55 €
Direct Energie Belgium NV - POWEO	1,9391 c€/kWh	0,2500 c€/kWh	92,71 €
Ecopower CVBA	1,9495 c€/kWh	0,2940 c€/kWh	95,01 €
EDF Luminus NV	1,9694 c€/kWh	0,2430 c€/kWh	93,70 €

⁴ Een Dc type-afnemer is een gemiddeld gezin, met drie gezinsleden, en een verbruik van 3.500 kWh (1.600 kWh dagverbruik en 1.900 nachtverbruik).

Elegant BVBA	2,0657 c€/kWh	0,3302 c€/kWh	101,47 €
Elektriciteitsbedrijf Merksplas BVBA	1,9735 c€/kWh	0,2343 c€/kWh	93,50 €
Eneco Belgium NV	1,9662 c€/kWh	0,2423 c€/kWh	93,53 €
Energie 2030 Agence SA	2,0393 c€/kWh	0,3013 c€/kWh	99,12 €
Energy People BVBA	-	-	-
ENGIE Electrabel NV	1,8668 c€/kWh	0,2331 c€/kWh	88,93 €
Eni gas & power NV	1,9627 c€/kWh	0,2460 c€/kWh	93,54 €
Essent Belgium NV	1,9195 c€/kWh	0,2244 c€/kWh	90,80 €
Lampiris NV	1,9974 c€/kWh	0,2421 c€/kWh	94,84 €
OCTA+ Energie NV	2,0337 c€/kWh	0,3195 c€/kWh	99,66 €
Power Online NV - MEGA	2,0864 c€/kWh	0,3157 c€/kWh	101,73 €
Wase Wind CVBA	1,9350 c€/kWh	0,2240 c€/kWh	91,43 €
Watz BVBA	2,0386 c€/kWh	0,2875 c€/kWh	98,51 €

3.4 Doorgerekende kost voor gemiddelde huishoudelijke afnemer

De elektriciteitsleveranciers actief op de markt voor huishoudelijke afnemers moeten maandelijks hun eenheidsprijzen rapporteren aan de VREG voor de maandelijkse update van de V-test. De rapportering in maand M bevat de prijzen voor elektriciteitsleveringen gedurende 12 maanden, startend in maand M+2. De kosten groene stroom en WKK die zo worden gerapporteerd door de elektriciteitsleveranciers zijn gebaseerd op schattingen van de werkelijke kosten voor de certificaatverplichtingen (ex ante). De werkelijke kosten zullen altijd afwijken van deze schattingen (ex post). De kosten groene stroom en WKK zoals ze worden opgenomen in de V-test komen daardoor mogelijk niet overeen met de werkelijke kosten.

Bovendien bevatten de rapporteringen voor de V-test, aangezien ze een inschatting zijn van de kosten groene stroom en WKK over 12 maanden, door de band genomen een kost die over twee verschillende quotumjaren valt. Er is maar één rapportering per jaar die exact de kosten van één quotumjaar bevat, en dat is de rapportering van november jaar Y (elektriciteitsleveringen januari t.e.m. december jaar Y+1, kosten groene stroom en WKK certificatenverplichting 31/03/jaar Y+2). Deze werkwijze voor de V-test rapporteringen voor wat betreft de kosten groene stroom en WKK noopt ons om voor de berekening van de 'doorgerekende kost' enkel te kijken naar de V-test rapportering van november 2017 (elektriciteitsleveringen januari 2018 t.e.m. december 2018). Dit is namelijk de enige rapportering die voor 100% rekening hield met de certificatenverplichtingen van 31/03/2019.

Dat betekent dat we hier de schatting weergeven van de kosten voor GSC en WKC (excl. bijkomende kosten verbonden aan de certificatenverplichtingen voor de leveranciers), zoals gemaakt door de leveranciers 17 maanden vóór de daadwerkelijke uiterste inleverdatum van deze verplichtingen (namelijk 31/03/2019). Bovendien wijzigde na deze rapporteringsdatum⁵ voor de V-test het quotumpercentage voor de groenestroomcertificaten inlevering 31/03/2019 van 20,5% naar 21,5%. Door deze wijziging werden de door de elektriciteitsleveranciers gerapporteerde kosten groene stroom voor de V-test herrekend om zo het nieuwe quotumpercentage in rekening te brengen.

⁵ De wijziging van het quotumpercentage van 20,5% naar 21,5%, vermeld in Artikel 7.1.10 in het Energiedecreet, werd opgenomen in de decreetswijziging van 7 januari 2018.

In onderstaande Tabel 6 worden de eenheidsprijzen groene stroom en WKK zoals gerapporteerd voor de V-test voor leveringen in 2018 weergegeven, per elektriciteitsleverancier, rekening houdend met de herrekening nodig voor het gewijzigd quotumpercentage en exclusief btw (zie Tabel 7 in Bijlage 1 voor de oorspronkelijk gerapporteerde waarden voor de V-test). Vervolgens wordt voor een gemiddelde huishoudelijke afnemer (Dc type-afnemer, jaarverbruik 3500 kWh) de totale kost groene stroom en WKK voor leveringen in 2018 weergegeven, per elektriciteitsleverancier, op basis van de herrekenende gerapporteerde eenheidsprijzen en rekening houdend met het btw-percentage van 21%.

Tabel 6: Doorgerekende kost GSC en WKC 2018 voor een gemiddelde huishoudelijke afnemer op basis van de V-test rapporteringen

Elektriciteitsleveranciers	Herrekening gerapporteerde waarden V-test november 2017 (€ct/kWh), excl. Btw)		Totale jaarkost voor Dc afnemer (incl. btw)
	GSC	WKC	
Aspiravi Energy	1,9995 c€/kWh	0,2702 c€/kWh	96,12 €
Belpower International NV	1,9243 c€/kWh	0,2349 c€/kWh	91,44 €
Comfort Energy NV	1,9424 c€/kWh	0,2323 c€/kWh	92,10 €
Direct Energie Belgium NV - POWEO	2,0022 c€/kWh	0,2947 c€/kWh	97,27 €
Ecopower CVBA	-	-	-
EDF Luminus NV	1,9455 c€/kWh	0,2693 c€/kWh	93,80 €
Elegant BVBA	1,9350 c€/kWh	0,2232 c€/kWh	91,40 €
Elektriciteitsbedrijf Merksplas BVBA	1,9135 c€/kWh	0,2232 c€/kWh	90,49 €
Eneco België BV	1,9619 c€/kWh	0,2408 c€/kWh	93,28 €
Energie 2030 Agence SA	2,0855 c€/kWh	0,4111 c€/kWh	105,73 €
Energy People BVBA	1,9502 c€/kWh	0,2600 c€/kWh	93,60 €
ENGIE Electrabel NV	1,9780 c€/kWh	0,2702 c€/kWh	95,21 €
Eni gas & power NV	1,9640 c€/kWh	0,2525 c€/kWh	93,87 €
Essent Belgium NV	1,9731 c€/kWh	0,2326 c€/kWh	93,41 €
Lampiris NV	1,9490 c€/kWh	0,2349 c€/kWh	92,49 €
Power Online NV - MEGA	1,9995 c€/kWh	0,2937 c€/kWh	97,12 €
OCTA+ Energie NV	1,9440 c€/kWh	0,2711 c€/kWh	93,81 €
Wase Wind CVBA	-	-	-
Watz BVBA	1,9350 c€/kWh	0,2327 c€/kWh	91,80 €

Deze kost varieert naargelang de beschouwde elektriciteitsleverancier tussen € 86,28 en € 100,81 op jaarbasis (voor een verbruik van 3.500 kWh, inclusief btw). Enkele leveranciers opteren ervoor om de kosten voor groene stroom en WKK niet apart te vermelden op de factuur, maar deze op te nemen in de energiecomponent. In dat geval wordt er geen aparte waarde gerapporteerd voor deze kosten in de V-test.

4 Conclusies

In theorie zouden de gegevens, weergegeven in paragrafen 3.3 en 3.4, met elkaar kunnen vergeleken worden. Op deze manier lijkt het dat een oordeel geveld zou kunnen worden over de mate waarin een elektriciteitsleverancier zijn kosten voor de certificatenverplichting al dan niet volledig, met een toeslag of met een korting doorrekent aan de eindafnemer.

We wensen deze vergelijking echter uitdrukkelijk niet te maken, en wel om volgende redenen:

- Het feit dat de controle op de doorrekening een federale bevoegdheid is, zoals blijkt uit twee uitspraken van het Grondwettelijk Hof (zie arresten 154/2013 en 50/2014). De VREG kan geen oordeel vellen over de wettelijkheid van de doorrekening van de certificatenkosten door elektriciteitsleveranciers, aangezien dit toekomt aan de federale regulator. Deze volgt de bepalingen van de federale wetgeving (met name Artikel 20quater van de Elektriciteitswet). Het vergelijken van de gegevens waarover de VREG beschikt (doorgerekende vs. door te rekenen kosten) zou tot andere conclusies leiden dan indien de interpretatie van de federale wetgeving gevolgd zou worden.
- De voor de V-test[®] gerapporteerde waarden op maandbasis (zie Tabel 7 in bijlage) zijn noodzakelijkerwijze schattingen van een toekomstige kost, die maand na maand kan wijzigen. Deze wijzigingen kunnen verschillende oorzaken hebben: veranderende inschatting van de aankooprijzen, veranderende wijzigingen in de inschatting van prijsevoluties, schommelende productiecijfers, veranderingen in het wettelijk kader, schommelende leveringscijfers, enz. Door deze onzekerheid en wisselende referentiepunten voor de vergelijking, is het onmogelijk om te oordelen op welk moment een leverancier al dan niet te veel of te weinig doorrekende voor de certificatenverplichtingen. Het is dan ook onmogelijk om deze vergelijking methodologisch sluitend te maken. Ook op het moment van facturatie, en dus daadwerkelijke doorrekening aan de klant, is de werkelijke kost van de certificatenverplichting niet steeds gekend (de afrekenings- of slotfactuur kan immers op gelijk welk moment opgemaakt worden, de kost van de certificatenverplichtingen is echter slechts gekend ten laatste op 31 maart van elk jaar+1).
- De kosten voor groene stroom en WKK zijn, in de vorm waarin ze worden opgenomen in de V-test, exclusief bijkomende kosten om te voldoen aan de certificatenverplichting. Voor deze bijkomende kosten bestaat geen limitatieve lijst. Het kan gaan om personeelskosten, administratieve kosten, transactiekosten, financieringskosten,... Bijkomende kosten kunnen wel doorgerekend worden aan de consument⁶, maar zitten dus niet vervat in de cijfers in paragraaf 3.4. Een elektriciteitsleverancier is ook vrij te bepalen of en waar op de factuur (bij kosten GSC en WKK, en/of in de energiecomponent) hij deze bijkomende kosten verrekend.
- De gewogen gemiddelde certificaatkost in paragraaf 3.3. kan zowel enkel de zuivere certificaatkost weerspiegelen, als de certificaatkost inclusief (een deel van de) bijkomende kosten (vb. brokers fee). De VREG heeft geen zicht op de totstandkoming van de in het VREG-platform opgegeven transactieprijs van certificaten.
- De VREG heeft al bij verschillende gelegenheden zijn standpunt met betrekking tot de controle op de doorrekening van de certificatenkosten gecommuniceerd. We zijn van mening

⁶ Art. 20quater, §1, eerste lid, van de Wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt: "Voor huishoudelijke eindafnemers en kmo's kan de leverancier ten hoogste de werkelijke kost van de gewestelijke verplichtingen inzake groenestroomcertificaten of warmte-kraachtcertificaten doorrekenen aan de eindafnemer en hij houdt daarbij enkel rekening met de marktprijs van de certificaten en met een forfaitaire transactiekost."

dat deze kosten een onderdeel uitmaken van de energiecomponent van de elektriciteitsprijs en dat het vergelijken van een eventuele aparte kostencomponent met een plafond of referentiewaarde weinig toegevoegde inzichten geeft in de doorrekening van deze kosten. Doordat de kost voor het voldoen aan de quotumverplichtingen gebaseerd is op de transactiepreizen die geregistreerd worden in het VREG-platform, kan immers een kunstmatig hoge of lage referentiewaarde voor de vergelijking ontstaan en worden mogelijk verkeerde conclusies getrokken met betrekking tot de correctheid van de doorrekening van deze kosten. Ook worden door de gebruikte methode een aantal andere kosten verbonden aan het voldoen aan de quotumverplichtingen buiten beschouwing gelaten.

- Het afzonderlijk opnemen van de quotumkost op de factuur kan de indruk wekken dat de elektriciteitsleverancier er niet verantwoordelijk voor is en geen invloed uitoefent op de hoogte van deze kostencomponent. De verschillende kostprijsinschattingen tonen echter aan dat de verwervingsstrategie van de leverancier een directe en belangrijke invloed heeft op de quotumkost en dat deze dus wel degelijk binnen de invloedssfeer en verantwoordelijkheid van de elektriciteitsleverancier valt. Conform de algemene logica die ten grondslag ligt aan de liberalisering van de elektriciteitsmarkt zijn we dan ook van mening dat de concurrentiedruk deze kost moet en kan beheersen en voor een correcte doorrekening aan de klant moet zorgen. Dit wordt best bereikt door het integreren van de quotumkost in de energiecomponent van de elektriciteitsprijs.

Bijlage 1

Tabel 7: Gerapporteerde waarden groene stroom en WKK voor de V-test voor huishoudelijke afnemers, november 2017 (leveringen januari 2018-december 2018)

Elektriciteitsleverancier	Gerapporteerde waarde V-test HH november 2017 (€ct/kWh)	
	GSC	WKC
Aspiravi Energy	2,3069	0,3117
Belpower International NV	2,2200	0,2710
Comfort Energy NV	2,2410	0,2680
Direct Energie Belgium NV - POWEO	2,3100	0,3400
EBEM BVBA	2,2077	0,2575
Ecopower CVBA	-	-
EDF Luminus NV	2,2446	0,3107
Elegant BVBA	2,2325	0,2575
Eneco Belgium NV	2,2635	0,2778
Energie 2030 Agence SA	2,4061	0,4743
Energy People BVBA	2,2500	0,3000
ENGIE Electrabel NV	2,2821	0,3117
Eni gas & power NV	2,2659	0,2914
Essent Belgium NV	2,2764	0,2683
Lampiris NV	2,2486	0,2710
Power Online NV - MEGA	2,3069	0,3388
OCTA+ Energie NV	2,2429	0,3128
Wase Wind CVBA	-	-
Watz BVBA	2,2325	0,2685